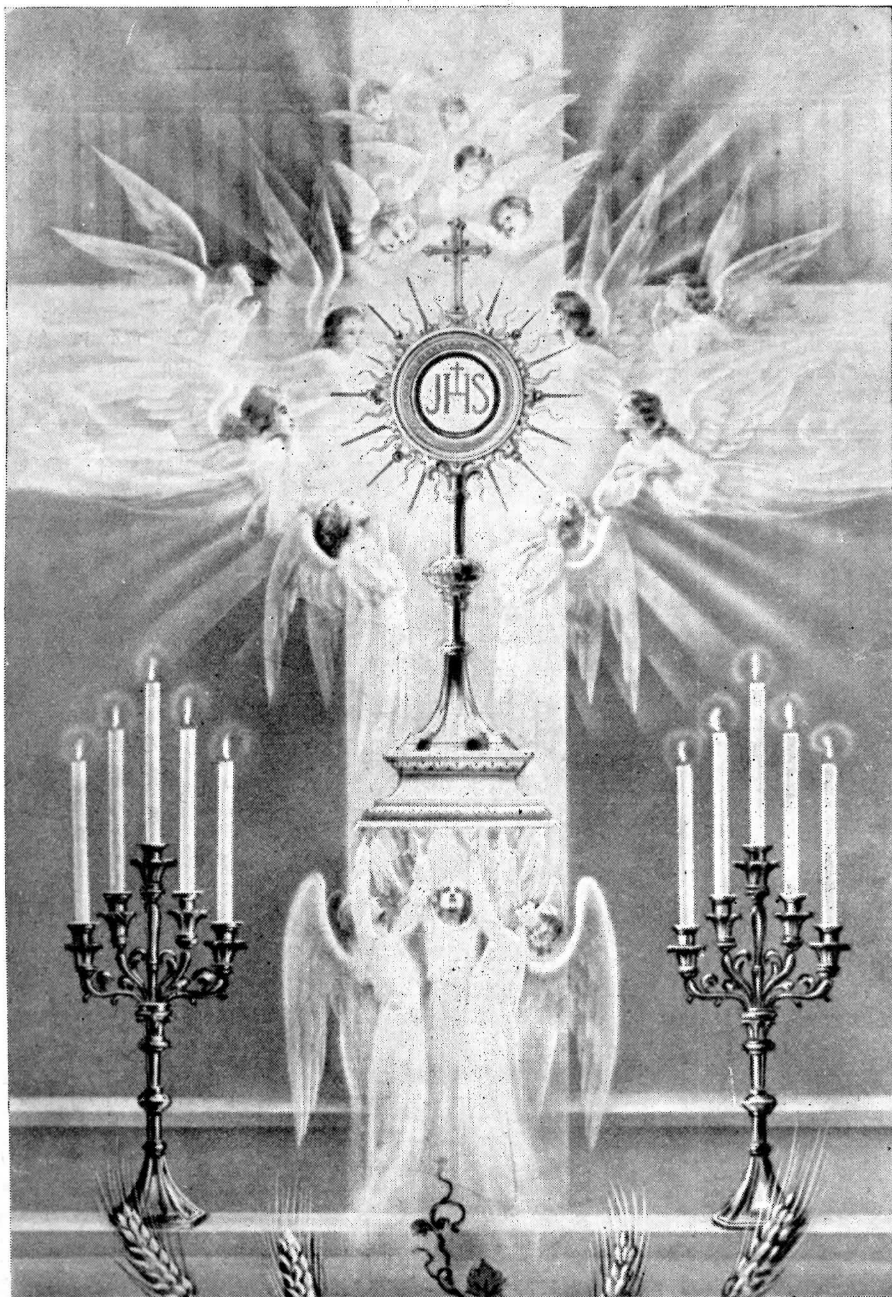
Poštarina plaćena u gotovu.

EUHARISTIJSKI GLASNIK

Split - Poljud **Srpanj-Kolovoz 1939**

SADRŽAJ:

EUHARISTIJSKI GLASNIK

S dopuštenjem crkvene vlasti i starješinstva reda izdaju mjesečno OO. franjevci prov. sv. Jeronima. — Uređuje O. Ljudevit Šonje.

Godišnja pretplata 15 Din. Za inozemstvo 30 Din. Broj ček. računa 4425

Adresa za sve pošiljke: Uredništvo Euharistijskog glasnika, Split-Poljud

Telefon br. 339

Tiskara »Kačić« — Odgovorni urednik: O. Vl. dr. Bilobrk

2640p

1939

Kuda ćeš, đače?

Započele su velike ferije! Đaci su jedva dočekali da odlože knjige, a s knjigama i svoje đačke brige. Mnogi već blaženo planduje u debelom hladu. Možda koji gubi vrijeme i srče otrov iz kojega romana; a mnogi se proteže negdje na morskoj plaži, dok koji moguće i luta po gorama i obilazi romantične krajeve... Sigurno je najmanje onih koji će se sami sobom zabaviti i upitati se: »a k u d a ć u j a s a d a«?... Đače, ti si na raskrsnici života. Na koju ćeš stranu udariti?... Hoćeš li pogoditi baš onu pravu koju ti je Providnost odredila?... Je li ti o tome razmišljaš, je li se moliš Duhu Svetomu, da ti pokaže, da te povede tim putem?... Zar ne, veselo i bezbrižno đače, da je to i te kako važno, a mnogi o tome ni ne vode računa, već se drže one »k u d a d r u g i t u d i j a!«

Mnogi od naših đaka postadoše abiturienti -- zreli. Vama ćemo da govorimo! Vi ste djeca svoga naroda. Sigurno u vama još tinja iskrica vjere, ako je nije zapretala gusta prašina gradskih ulica... Kao djeca svoga naroda, treba da imate na pameti ne samo svoj interes, nego i interese svoga naroda. Ako nemate toga na umu, vi ćete postati egoisti, sebičnjaci, materijaliste, bez cilja, bez ideala. Vi treba da se znate žrtvovati ne samo za svoje dobro, nego i za dobro svoga bližnjega.

Mnogi će od vas smišljati: hoću li za advokata, za liječnika, za sudiju, za profesora, za apotekara: gdje će mi biti unosnije!... A hoće li se ikoji odlučiti i odazvati pozivu Euharistijskog Isusa »D o đ i, i d i z a m n o m«? Hoće li se ijedan odlučiti da postane svećenikom Kristovim?... Najuzvišeniji je to poziv i najčasniji, treba da je i najidealniji! Ti ćeš me upitati »a k a k v a j e p l a ć a«?... Evo ti i na to odgovora: svaki profesor bolje je plaćen od svećenika; svakom advokatu dnevnica donosi više nego li svećeniku; svakom liječniku više kapne

nego li svećeniku. A da je tako i ti ćeš se uvjeriti kad pomisliš: kad ne bi pare igrale glavnu ulogu, tada bi ih mnogo više u svećenike; ali jer je svećenik najmanje plaćen za svoj rad od svih inteligenata, zato ih i najmanje leti u svećenička jata! Zar nije tako? Dakle sada znaj kakvo je bogatstvo svećeničko! Čuješ i drugu kad se kaže »l a k o j e p o p i m a«! A kad je lako njima, zašto se tako malo njih odaziva i trče u pope?

Mladiću, ti si došao sa sela. Reci mi ima li u tvom selu advokatska kancelarija?... Ima li liječnička ambulanta?... Ima li profesorska katedra?... Seoska djeca, koja su izabrala ta zvanja, odletjela su sa sela, nastanila se u gradu i tamo su savila i svoja gnjezda... jedini koji se vratio k tebi, došao u tvoje selo, j e s t s v e ć e n i k. On s tobom dijeli žalost i radost, njegova su vrata uvijek i svakom otvorena, on znade besplatan lijek za svačiju ranu — lijepu riječ, dobar savjet — i po danu i po noći on je seoski sluga! Zar nije tako? Pa je li baš njemu najlakše? Ima on i drugih Kalvarija!...

Naše selo veliko je neuzorano polje. Treba mnogo orača, kopača, sijača. Treba radišnih seoskih sinova, koji će se zaposlit na tom polju, za dobro svoje i svoga naroda i za slavu Božju. Mladiću, ti si se jednom zagrijavao za plemenite ideale, sanjao si kako ćeš bolje koristiti svome selu, zar se sada i ti u svojem idealizmu ne bi mogao ponuditi Gospodinu i ponizno mu reći »E v o m e, G o s p o d e, p o š a l j i i m e n e n a n j i v u s v o j u?«

Reci mi mladiću, zar nijesi nikada čuo »n e m a m o s v e ć e n i k a?«

Zar nijesi gledao kako je narod tužan kad od nedjelje nema koga da stupi na oltar?...

A zar te ne bi i tvoj babo i tvoja nana najrađe vidjela na oltaru?...

Zar i ti nijesi u onim sretnim mladenačkim godinama imao prvu želju, a možda baš i s njom ostavio svoje selo i pošao na škole, da postaneš svećenik u svom selu? Možda je tu lijepu misao već odnijela i brzica voda strasti, kojima se u zgodno vrijeme nijesi znao oprijeti?... Sada si postao bez ideala, apatičan za svoje selo, a možda si ga i zamrzio kao i svećenika i njegovo teško zvanje u selu?... Srce te vuče za gradom, među gradski svijet! A jesi li ikada pomislio da grad od 10—20—50—80, 100 i više hiljada duša daje Bogu vrlo malo svećenika! Stani pa ih broji!... Zamisli se malko te nemoj radi grada i gradskoga života zapustiti svoje selo i narod na selu.

Vama, majke na selu, samo jednu riječ: T r e b a m o s v e ć e n i k a! Gdje njega nema sve je mrtvo, sve je podivljalo, sve u propast srlja. Napućujte svoju djecu da izaberu to najuzvišenije zvanje. Ali nemojte samo nagovarati, nego i molite Gospodina, da od vašega roda izabere sebi svećenika, redovnika. I kad ga već budete vidjele da je već došao do oltara, ni tada nemojte ga zaboraviti u svojim molitvama a neće ni on vas u svojima. Služiti Bogu najveća je čast, a biti Božji svećenik najveće je dostojanstvo i čast!

No kao da čujem gdje mi kažete: rada bi ja jadna, ali sam siromašna, nemam odakle! — Ova vam baš najmanje pristaje. A zar se ne troši mnogo više para i dinara za advokata, za liječnika, za profesora itd? Kad sin svrši škole, tada se oženi i misli za sebe, a najmanje za oca i majku!... Kada se kćer udaje, zar se ondje ne siplje na varićke i nikada dosta, nego uvijek: daj i daj!... Ako si se za sina svećenika i udužila, Bog ti ne će ostati dužan, on će ti stostruko povratiti, jer si mu dala svoje dijete. Tvoj sin svećenik bit će tvoja sreća i blagoslov tvoje kuće i tvoga sela!

Dakle, majke, Isus prolazi po svijetu. Traži sebi svećenike, redovnike, radnike, pomagače, jer žetva je velika. Svratit će se i na vaša vrata i pokucat će. Nemojte ga odbiti! Dajte mu svoju djecu, neka ih vodi sa sobom i sa vašim blagoslovom. A da ti i ja pomognem u tom poslu poslušaj moj savjet i na vrijeme pokucaj na primjer na: »F r a n j e v a č k i P r o v i n c i j a l a t — S p l i t — P o l j u d«. Moli da ti se otvore i da ti prime sina za redovnika na Badiju. Kazat će ti se koliko ti je troška! I vidjet ćeš da ćeš moći!

Odluči se i daruj Bogu svoga sina da ti postane Božji misnik! Kolika čast za tebe i za vas tvoj rod i za tvoje selo! Uz Božjega misnika biti će dobro i tvojoj duši i našem narodu, koji najviše potrebuje dobrih i valjanih svećenika po Srcu Božjemu.

Poslušaj me, pa baš nemožeš li ti, a ti naputi druge da me poslušaju i poklone Euharistijskom Isusu djecu svoju! Naputio sam te, nemoj a da ne poslušaš! Kucaj i moli da ti se otvori. I ja ću moliti da Bog blagoslovi tvoje korake!

P č e l a.

Hoću, Gospode!

Kako je lijepo promatrati dobro uređenu vojsku i na čelu joj iskusna zapovijednika. Sva jakost takve vojske leži u rukama jednog jedinog čovjeka. Vođa zapovijeda, a njegova zapovijed prolazi od čete do čete, do posljednjeg vojnika. Jedna jedina volja pomiče voljom milijuna, jedna jedina misao pokreće njihov razum.

Svaki čovjek ima veliku vojsku: razne moći svoje duše, razum i množinu njegovih naloga, kretnja, utisaka. Vođa vojske jest razum. On mora dati svakom svom vojniku svoj nalog. A jaka volja treba da izvrši sve te naloge. Je li volja vjerna svome kralju — razumu — vjerna je sva vojska: preda li volja svoju zastavu, cijela vojska prelazi neprijatelju. Da volja izvrši svoju dužnost, treba da dobro igra svoju ulogu. Ona mora biti svjestan vodič koji zna svoj cilj i svoje dužnosti i koji zna steći poštovanje drugih.

Dušo, ti ne poznaješ sve te energije, koje ti je dragi Bog dao. Ti nijesi svjesna svojih sila s kojima raspolažeš. Bog ti je dao volju da ona vodi sve te sposobnosti, povezao ju je sa drugim svojstvima, koja su potrebita za zapovijedanje. Do tebe je da sve to iskoristiš, dalje razviješ, da neprestanim vježbanjem i poniznom molitvom sve to usavršuješ. Ne plaši se poteškoće na koje nabasaš. Postavi volju na čelo te svoje ogromne vojske i ona će uspostaviti red strastima, nagnućima, osjećajima, ona će srušiti bojazan i strah, ona će izvojštiti konačnu pobjedu. Samo volji mora biti cilj Bog. Kad si svojim razumom upoznala presvetu volju Božju, pusti volji da ona vodi i ratuje. Ona neka zapovijeda i ona neka vlada.

Nemoj se obazirati na dosadanje smetnje. Ne povađaj se za svojim mislima, željama, utvaranjima, za njihovim bezbrojnim, krivim i dugim putevima. Nemoj si ni utvarati da ćeš u jednom jedinom danu potpuno svladati sve to mnoštvo hirovitih nagnuća. Uspjeti ćeš postepeno i neopaženo: razumu pripusti da upravi, a volji da povede kao četnik četu!

Živjeti o volji i ne pustiti se zavesti od časovitih raspoloženja i svojih voljica, velika je to tajna. Treba da voziš svoju lađicu protiv struje, bojazni, želja i veselja. Ne daj se sputati časovitim utiscima, prišaptavanjem ugrijane mašte, načelima vanjskoga svijeta. Ti treba da si nepomična kao morska hrid iako oluja strasti bijesni iako valovi zaprijete da će sve progutati. U tim momentima, treba da pokažeš svu energiju svoje volje, jer uzmicanje bila bi tvoja katastrofa.

Euharistijska dušo, ti moraš provađati takav život. Volja čini čovjeka i volja pokreće svu njegovu snagu u jednom činu ljubavi. Takve čine ljubavi često upravljaj prema Euharistijskom Isusu i nastoj da se uzdržiš u takvom raspoloženju. Za vrijeme svojih dnevnih posala gledaj da ostaneš gospodarica same sebe. Ne radi ni sporo ni žurno. Ne budi ropkinja svoga rada, jer upamti da rad nije tvoj cilj, nego samo sredstvo, koje te mora da dovede do cilja. Preveliko ukopanje u rad, odvraća te od Boga, čini te rastresenu, ne baviš se s onim čime bi u prvom redu morala, pa zato i zaslužuješ prikor svoga Učitelja: Marta, Marta, za mnogo se brineš: a samo je jedno potrebito! Ne traži priznanje drugih za svoj rad ili ljudsku hvalu: sva hvala neka je Bogu, komu pripadaš. Ako nalete na te kakva napastovanja, ne tjeraj ih rukom kao da muhe tjeraš, jer ćeš postati smješna. Rađe ih prezri odlučnom voljom, narugaj se samoj sebi i ponizno se Bogu preporuči: Isuse, pomozi! Kad se za vrijeme napasti naučiš zazivati Boga u pomoć, tada će i napast brzo odletjeti, jer će neprijatelj unapred znati, da ćeš odmah Boga prizvati u pomoć, netom te saleti, pa ćete pustiti mirno.

Dakle ne kaže se uzalud: »Sve se može kad se hoće«! Kad budeš jake volje, tada svaku nepriliku, križ i trpljenje koje te snađe, možeš pretvoriti u suho zlato vatrenim činima ljubavi i predanja u volju Božju. Nemoj zaboraviti da sve poteškoće koje te snađu, sve neprilike i neugodnosti koje ti kroz dan pritisnu dušu, sve to povećava tvoju ljubav prema Spasitelju, uljepšava tvoju krunu. Euharistijska dušo, treba samo htjeti! A to ti i Duh Sveti kaže: *»Na početku knjige pisano je o meni: da vršim volju tvoju: Bože moj, hoću, i tvoj je zakon usred srca moga«* (Ps. 39).

Vježbaj dakle svoju volju i ne daj da te svaki vjetrić zanosi! *O. S.*

General velike franjevačke obitelji!

U subotu uoči Duhova dana 27. svibnja o. godine, na generalnom kapitulu ponovno je izabran za generala franjevačkog reda dosadašnji general o. **L e o n a r d o M a r i a B e l l o**.

To je tek drugi slučaj u povijesti franjevačkog reda, da se jedan general po drugi put bira. Sadanji general proputovao je gotovo sve franjevačke provincije u Europi. Godine 1935 u rujnu, kada se održao u Zagrebu opći kongres franjevačkih profesora za proučavanje djela Ivana Duns Skota, posjetio je i franjevačke provincije u Jugoslaviji i tom zgodom bio je u Splitu, Sinju, Dubrovniku, Mostaru, Sarajevu, Zagrebu i u mnogim sporednim samostanima, gdje je bio dolično dočekan.

Osim Europe proputovao je svetu Zemlju, Egipat, Rod, Libiju, Albaniju i druge zemlje u kojima rade franjevci. U nekim provincijama, ovo je prvi put, da ih je posjetio vrhovni starješina reda.

Za prvog njegovog šestgodišnjeg upravljanja redom osnovano je u Rimu franjevačko sveučilište »*Antonianum*«. Među profesorima nalazi se i naš franjevac iz Bosne *o. dr. Vitomir Jeličić*, koji je istodobno i prorektor sveučilišta. Pod vodstvom sadanjeg generala organizovana je Komisija franjevačkih bogoslova za kritično izdavanje svih Duns Skotovih djela. Na čelu te komisije nalazi se i opet jedan uvaženi pisac svjetskoga glasa *o. dr. Karlo Balić*, član provincije Presv. Otkupitelja u Dalmaciji. Komisija je započela svojim radom u prošloj godini. Među njezinim članovima nalaze se najbolji poznavaoci starih rukopisa i kodeksa a ujedno su i opskrbljeni u svom radu najmodernijim sredstvima.

U isto vrijeme poznati rektor i osnivač sveučilišta u Milanu franjevac o. Gemelli razvija znanstveni rad do najvišeg stupnja u filozofskim i medicinskim znanostima.

Sadanji general duboko shvaća organizatorni rad Trećega Reda, koji se dosada posebno odlikovao u radu za misije. Pohvale je vrijedan i rad oko organizacije omladine u franjevačkoj organizaciji »*Omladina sv. Ante*«, koja se širi po svim provincijama. Proširena je i franjevačka štampa, osnovane nove tiskare, izdane su nove revije i časopisi itd.

Ovo je 163 kapitul franjevačkog reda, a 23 koji je održan u Porciunkuli. Prema statistici od 4. listopada 1938 *danas imade 25.720* franjevaca Male Braće, kojima stoji na čelu vrhovni starješina o. Leonardo Marija Bello! (Brojke u Glasniku Presv. Srca Isusova — lipanj 1939 str. 204 — nijesu ispravne. Op. ured.) Franjevačkih Provincija ima 104 od tih u Jugoslaviji 6. Iz slijedećih brojka vidi se djelomičan rad kojim su zaposleni franjevački misijonari.

Franjevački red ima u svojim rukama 88 misija u kojima je zaposleno 4.154 redovnika i 5.338 redovnica. Ti radnici u vinogradu Gospodnjem, kroz godinu 1938 pokrstili su ukupno 243.439 pogana, u svojim sjemeništima imaju 1.336 pitomaca, 75 bolnica, 305 mjesta za prvu pomoć, u kojima se izredalo 5.062.784 bolesnika!

I još se kaže da redovnici i redovnice dangube!

Danas je franjevački red najjači u katoličkoj crkvi i najviše zaposlen u misijama, pa Prečasni *o. Leonard Marija Bello*, može biti ponosan što je na čelu tolike i tako radišne vojske! Neka ga Svevišnji poživi na diku svima nama, na korist našega reda, na dobro čovječanstva i sebi na slavu!

Fra Lujo Plepel:

Naša obrana jest Isus u Presvetoj Hostiji

I Bog, i čovjek od svoga postanja uče nas, koliko je gadna grdoba grijeh. Adam prvi čovjek, koji je s Bogom licem u lice govorio, od Boga poduku i nauku primao; čim je zgriješio, pravdom, iz rajskog naslađenja bio je izbačen, i zbog prekršaja osuđen, neka znojem i žuljem zarađuje tvrdi kruh života na zemlji.

Potla njega, potomci njegovi kao da i nisu stali pod pedepsom grijeha otaca, raspuštali se i zakaljali se opačinama, zbog čega rasrđen Bog potapa ih vrtlogom voda općega potopa.

Pet gradova, pet sjajnih dragulja, zbog sramotnih bludnosti njihovih, plamenom ognjenim poharao je Bog, i u lug prometnuo.

Ustrpljiv je neizmjerno Bog, ali kad već dalje ne može trpjeti grijeh, darove što ih čovjeku dao za uzdržanje njegovo na zemlji preokreće u biče osvete, da njima upokori zlomrčne grešnike.

Uz ovo gori navedeno, bacimo pogled i na obrani narod izraelski. Taj narod koga Bog obrao da bude nosiocem i braniocem njegovih istina, kojim li ga darovima nije obdario, i od koga li ga nije obranio?

Ko bi i mogao izbrojiti čudesa, koja mu udijelio Bog!

Egipat se čudom isčuditi nije mogao, gledajući čudesa koja mu pružao Bog. More je pred čudom mahom presušilo, kuda mao proći Izrael. Po danu ga oblak krilio, a pod noć mu svijetlio. Iz kamene pećine pod rukom svećenika Mojsije provrela je voda vrilica da ga žedna napoji, a zorom osvanjivala mu najslađa mana da ga hrani i od gladi brani.

Pa uz sve darove ove je li Izrael vjerovao Bogu? — Né. Nije. Odmetnuo se od njega. A Bog uvrijeđen zbog nevjerstva njihovih, mladost njihovu ognjem je smeo. Mojsije umire daleko od obećane zemlje. Obitelj Helijeva iskorijenjena je zbog zloća njihovih. U vrijeme Ilije proroka oganj s nebesa proždire hulitelje zakona Božjega. Zemlja se produšila i proždrla one, što se nedostojno ponašali pred svetištem Božjim, a najpotla i kraljevstvo izraelsko, i Sinanogu srušio im je Bog, i Židove što ih ne poklali Rimljani pod Jeruzolimom, po svijetu je rasprhao.

Ma l' čim je s neba na zemlju sašao Isus Bog, ljudi već nisu bili moreni ovakim bičima.

Zašto? — Je li zato što bi ljudi bili bolji? Ne! Ljudi su svagdano gori.

Da l' zašto?

Zato, što Isus sin Božji došavši na svijet donio je milosrđe, i na se je uzeo srdžbu Božje pravde zbog grijeha naših. I do kapi neprocijenjene krvi u pregorkoj muci istočio je za nas, da ublaži oštrinu pravde a zadobije milosrđe i zaštitu.

Eto zašto! — Jer ako je anđeo razaratelj poštedio u Egiptu one kuće što bijahu označene krvlju janjećom, koliko neizmjerno više ovo milosrđe brani nas ne po krvi janjećoj, već po neprocijenjenoj Krvi nebeskoga Jaganjca prolivenoj za spasenje jedne ili više kuća, već za otkupljenje i obranu svega roda ljudskoga!

Ma l' ova obrana Isusova za nas gdje se najbolje očituje?

Očituje se i najbolje i najsavršenije u Presvetoj Hostiji. Jer u Presvetoj Hostiji Isus je htio, po neprocijenjenoj Krvi svojoj proslijediti za vazda svoj svemožni vez između neba i zemlje, i Krv njegova neprocijenjena u kaležu posvetilišta presvete žrtve na oltaru vapi vazda milosrđe; milost i milosrđe svemkolikom čovječanstvu. Jer ako molitva Aaronova mogla je ublažiti srdžbu rasrđenoga Boga zbog opačina nevjernoga Izraela, koliko više i žrtva, i posvetilište, i molitva Isusa Sina Božjega neće ugasiti ognjene strijele svemožnoga Boga uperene protiv nas zbog opačina naših, i ganuti ga na milosrđe?!

U žrtvi posvetilišta u Presvetoj Hostiji Isus i žrtvuje se i moli se za nas nebeskomu Ocu, kao što se molio dok je i u svome božanstvenome čovječanstvu na zemlji bio: — Oče nebeski čuvaj ih od zla, a zbog opačina njihovih ja sam Žrtva i na Križu i u posvetilištu svete mise, što mojom neprocijenjenom Krvlju na oltaru posvećenoj podlažem sebe za pokoru, i molim milosrđe i obranu za njih .

Jest, kad Isus u Presvetoj Hostiji ne bi bio obrana naša, kako je i sâm rekao: — Nisam došao da duše ubijam, već spasavam — davno bi nas proždrle smrdljive vode opačina naših, ali obrana milosrđa Njegova iz Svetohraništa njegova brani nas i vapi milosrđe za nas.

Bezbožni komunisti u Španjolskoj i po cijelome svijetu žderali bi nas žive, da nas Isus nije branio. Mač su bezbožnici potegli al' isti njihov mač probo je srce njihovo, i strijele njihove o njih se polomiše.

A Gospodin je krjepost i obrana onih koji k Njemu vapiju, jer je uvijeke milosrđe njegovo; Gospodin je snaga i obrana koja spasava narod njegov.

Isus u Presvetoj Hostiji zaštita je i obrana naša.

Mistički život

(nastavak)

Sredstva, što pročišćuju dušu.

Svladavati napastovanja, znati se boriti protiv istih: to je sredstvo pročišćivanja duše. Čovjek neće nikada biti slobodan od napastovanja, dok bude zaodjenut slabom ljudskom naravi; ali može postati jako otporan napastovanjima, te mu napastovanja neće mnogo, a možda i nimalo smetati. Takovo je stanje čovjeka, ako je u duhovnomu životu dosegao do rasvijetljujuće staze (via illuminativa) a osobito do udružujuće *(via unitiva)*.

Psihologija napastovanja kaže nam, da nije svak jednako napastovan: neko je jače, neko slabije. Tomu mogu biti različiti uzroci. Na prvomu mjestu napominjem temperamente. Po Hipokritu i Galenu, kod starih, imademo četiri vrste temperamenta: sangviničan, koleričan, flegmatičan i melankoličan. Temperamenti

sangvinični više su skloni da lakoumno i misle i rade, jače su podvrgnuti rastrešenosti, taštini, uživanju i razbludi. Veseli su i društveni po naravi. Oni se lako razdraže; ali to ne bude za dugo, jer kod njih prevlađuje veselost; lako se mijenjaju u osjećajima; i njihova postojanost i ustrajnost u radu jako je slaba.

Kolerični temperamenat se lako i brzo razdraži, ali duboko i trajno. U njemu prevlađuje više razdraživa strast, nego požudna strast. To koleriku daje ustrajnost u radu i poduzećima. Kolerični su temperamenti ozbiljni u njihovu moralnom ponašanju; oni su otvoreni i iskreni, velikodušni, jaki i odlučni; pa su skloni dosta srdžbi, umišljenosti i oholosti.

Melankolični temperamenat ne dade se lako uzbuditi i zagrijati za jednu stvar; ali ako se zagrije, ustraje. Kod melankolika prevlađuje požudna strast *(concupiscibilis)* više, nego razdraživa *(irascibilis)*. Stoga gledaju zlo lažnim osjećajem, više nego razdraživim osjećajem. Melankolici su više pasivni, nego aktivni; razmatraju stvari kakve su i kakve bi morale da budu; ali se teže odluče, da aktivno sudjeluju u preokretaju stvari. Sakupljeni su u sebi; vole samoću, bojazljivi su, sumnjiče. Međutim su vjerni, ustrpljivi, ustrajni. Uspijevaju u dubokim spekulacijama, i u stvaranju ideala.

Flegmatici, uopće su tromi; u njima nema ni dubine ni ustrajnosti. Osjećaji su im hladni, a njihova aktivnost slaba. Inače znadu biti tvrdoglavi u svomu mišljenju i u svomu djelovanju. Po naravi su skloni udobnosti i uživanju.

Ovdje je opaziti da se svi ovi pojedini temperamenti ne nalaze nikada posve čisti u pojedinim osobama. Običajno budu pomiješani: kolerik sa sangviničnim, melankoličan sa flegmatičnim, ili sa kojim drugim. Ovo je podjela temperamenata, što su nam dali stari filozofi. I u ovo naše moderno doba donijele su se nove teorije i subdivizije temperamenata; da li bi se sve te teorije mogle primiti bez restrikcija, bilo bi to drugo pitanje.

Glavno je to, da temperamenti mogu utjecati i u istinu utječu na moralni život pojedinca čovjeka; ali tako, da ne biva sputana sloboda u čovjeku, da pristane, ili ne pristane uz zlo.

Svladati napastovanja manjom ili višom lakoćom ovisi dosta o temperamentu. Mi te temperamente donosimo na svijet, kada se rađamo; a kako se pak oni razvijaju, međusobno ukrštavaju, to su tajne, koje su sakrivene u kutićima duše naše: tajne su, a tajne će ostati. Stoji također do one — zovimo je tako — interferencije valova vegetativnog, animalnog, volitivnog i intelektivnog dijela u čovječjoj naravi.

2. Znati lako svladati napastovanja stoji do odgoja, do okoline, u kojoj se žive do osoba s kojima se dolazi u doticaj.

* * *

S. Augustin dijeli tri faze u napastovanju; a to su: sugestija, ugodnost, privola.

Sugestija je predodžba u našoj fantaziji manje ili više žive neke nedozvoljene stvari, kojom je udružena neka ugodnost. Ta je ugodnost, privlačiva i jako zavodljiva. Sugestija nije grijeh, kada nije svojevoljno izazvana i kada se na nju ne privoli. Nije grijeh i ako je ta predodžba popraćena ugodnošću, jer ta ugodnost nije voljena već je nužna posljedica organske naše naravi u kojoj se automatično budi kao što bi bilo n. pr. osjećaj doticaja tuđe ruke koji osjećaj ne ovisi o našoj volji.

Skrupolozne osobe drže grijehom i teškim grijehom i misle da su privolile na grijeh, ako vide na pr. kakvu sliku, koja pobudi u njima neke osjećaje i podražaje ugodne ali grešne. Misle da su privolile za to, jer je ta slika u njima pobudila ugodni neki podražaj. Ali nije privola naprosto u ugodnomu, podražaju, već je privola, ako mi svojevoljno pristajemo uz tu ugodnost, nju ne odbijemo od sebe, već u njoj uživamo. To je *»delectatio morosa«* što moralisti zovu. Ona je dakako grešna, jer je svojevoljna; ali valja dobro razlikovati ugodnost, što se budi automatično iz organskog podražaja u našoj naravi pred nekim predmetima, koja ugodnost ne ovisi o našoj volji. Ugodnosti pa bile one i grešne, grešne nijesu, kada nijesu svojevoljne. Jest teško povući granice između ugodnosti čisto organske i ugodnosti organske uz čovječju privolu i pristajanje; ali su tu granice i moraju da budu granice. S. Frano Saleški piše: »događa se mnogo puta, da u čovjeku niži dio osjeća ugodnosti u napastovanjima bez privole superiornoga dijela u čovjeku; što više i protiv njegove volje. To je ona borba, o kojoj govori sv. Pavao između tijela i duha, a ta je u tomu, što tijelo hoće nešto, što je protiv duha; a duh se tomu opire«. *(Le Filotea. P. IV)*

* * *

Treća faza napastovanja je privola. Kada čovjek potpunom slobodom privoli, te počini, što nam moralni zakon brani da počinimo; taj čini teški grijeh, to jest taj se svraća s puta, koji vodi k Bogu udruženju s Bogom u drugomu životu.

Kada govorim o privoli, treba imati na umu da privola može biti potpuna, i nepotpuna privola, a opet ova nepotpuna privola može imati svojih manje više nijansa (stepena) pa može biti i neprivola.

Molitva

Grešnik sam i na nebo uzaći nesmjem!
Al ti si na zemlji ko gore na nebu,
i zoveš nas da dođemo k tebi bez straha!
Dolazim i skrušen pred tobom klečim
pun žive vjere i plačuć ti se molim:
pogledaj, otajni Bože, sav narod naš,
sjeti se djela dičnih otaca naših,
dok stahu na straži vjere i puka tvog
gineći za te ko lavovi gordi!

Pogledaj naše patničke majke,
pokupi suze, što rone pred tobom dnevno
za sreću svojih čeda i jadni dom svoj!

Slušaj molitvu nevine djece naše
poredane kraj svetog oltara tvoga:
upiru nevine oči svoje k tebi
i sklapaju ruke i srcem se mole
tebi, obrani jakoj djedova svojih:
pogledaj, gani se, pokaži, pomozi
vjernom narodu svome,
dok teško ne satre ga breme,
dok dušman ne lupi o tvrdu zemlju s njim!

ANTIN.

Naš vjerujem

VJERA NIJE OD JUČER

Svak o njoj govori. Jedni je napadaju i omalovažuju; nazivaju je najgorim imenima. Jedni je se srame zbog pokvarene ulice i zato je izbjegavaju. Drugi je opet cijene i poštuju kao Božju baštinu. I radi jednih i radi drugih i radi trećih ovi su redci.

Što će našem modernom vijeku, koji je osvojio i kopna i mora i zračne visine, vjera? Zar naš vijek brzine i užitaka ima vremena da misli o vjeri? U socijalnom, društvenom životu zar vjera nešto znači?

Ali mislili mi što bilo o vjeri; smatrali je mi i balastom našega ohologa vijeka, ona je ipak jednako aktuelna, jednako važna i jučer i danas i sutra; ona je gospodarica prošlosti, sadašnjosti, budućnosti. Zato o njoj pišu knjige i novine; o njoj se govori u raskošnim salonima i u akademijama; u radionicama i na zelenim poljima; u kućama, na ulicama, i u parlamentu; u Europi, Americi, Aziji, Africi, i Australiji; o njoj govori svak, jer je ona otkad je svijeta, ona je

POTREBA NAŠA.

Vjera jednako je potrebna pojedincu, kao i društvu; jednako u privatnom, kao i u javnom životu.

Mi želimo socijalnu pravdu, mi želimo moralnu sigurnost, mi želimo pošten i čist naraštaj, mi želimo stalni odgovor na sva životna pitanja, mi želimo zaustaviti bujicu strasti i zločina, mi želimo zaštititi naše obitelji, mi želimo osigurati mir. Bezglava naša sadašnjica ne može da ispuni sve te naše iskrene želje, jer joj fali nešto što je nužno, nešto što je duboko, nešto što će joj dati pravi smisao, nešto što će je upotpuniti. Fali joj znanost svih vremena i svih ljudi: Fali joj znanost, koja obuhvata sve naše potrebe, sve naše dužnosti, čitav naš život; fali joj jaka i *živa vjera u Boga*, koji je početak i svršetak svega.

Što je vjera?

Vjera je skup odnosa, koji ujedinjuju čovjeka s Bogom. Vjera je Bog, koji govori i čovjek, koji sluša. Vjera je Bog, koji zapovijeda i čovjek, koji se pokorava. Vjera je Bog, koji dijeli svoja dobročinstva i čovjek, koji se zahvaljuje. Vjera je zlatni lanac, koji spaja zemlju s nebom; čovjeka s Bogom. Vjera je susretaj, zagrljaj čovjeka s Bogom. (Bougaud)

Bez vjere naš je vijek nijema sfinga staroga Egipta, koja ne zna što znači pošteno živjeti, sveto umrijeti; koja ne zna odgovoriti na naša životna pitanja: Odkuda smo? Zašto smo tu? Zašto moramo umrijeti? Što nas čeka iza groba? Život vječni?...

Dajmo našoj, modernoj sfingi vjeru i ona će oživjeti, ona će progovoriti glasno, jasno, neustrašivo da je vjera potreba naša, da je vjera dužnost naša!

Haris.

Tihi zvuci iza zidina . . .

ULJENICA, KOJA TAJANSTVENO GORI...

Vječno svijetlo u crkvi, danju i noću, tiho, bez bučnog sjaja, šalje kroz crvenu uljenicu svoje rumene trake na zlatna vratašca tabernakula ili diskretno osvjetljuje njegov veo, koji ga zastire. — Nema ništa čarobnijeg za dušu, koja ljubi Gospodina i žudi za njegovom in-

timnom blizinom od rumenila vječnog svijetla, koje na svaki dašak podrhtava kao da duši šapuće. — Zašto to rumenilo jedne uljenice tako dira dušu u njezinim najintimnijim, najdubljim dubinama?... Jer je mali i vjerni drug Gospodinov u njegovim samotnim časovima. Nikad ga ne ostavlja. Osvjetljuje njegov oltar, gdje vjekovima boravi. Kazuje duši gdje stanuje Gospodin. Svakuda ga prati gdje samo i na kraće vrijeme boravi. Koliko poezije, mistične topline, koja ožari dušu, ima u drhtaju ovog malenog, rumenog svijetla pred Gospodinom... Bez njeg se ne može ni zamisliti boravak Isusov na zemlji.

Druga svijetla, Gospodinu mnogo draža od vječnog svijetla, koja mu na zemlji zaslađuju boravak, svijetle jasnim sjajem poput sunaca, raspršujući tamu grijeha, duše su njegovih zaručnica, izabranica njegovih, u kojima je milo počinuo i počiva... Danju i noću titra i podrhtava njihov plam pod daškom sv. ljubavi. Ni san ne prekida život i sjaj tog tajanstvenog svijetla pred Gospodinom. Spavam, ali srce — srce moje bdije...

O vi, skrivena, nepoznata, zastrta svijetla, žalite li što bez ljudske pažnje izgarate tako pred Gospodinom? Gorite, izgarate i već dogorjevate, a vaš plamsaj nije ni zapažen. Prezren je, jer je mogao biti bez ograde da svijetli svima u kući Gospodnjoj... Čemu to svijetlo što gori i izgara, a ne svijetli nikome?!

O vi mala, od svijeta prezrena svijetla, ne žalite za tu odsudu! Gospodinove ste male luči, zapaljene, da plamtite pred njim i zadnjim drhtajem... Gospodinu ste svjetlile i to nek vam bude slatka nagrada. Ovu ćete službu nastaviti gore, kad zasjate vječnim sjajem, u vječnoj adoraciji...

VELIČA DUŠA MOJA GOSPODA.

Izabranica sam Božja... Među milijunima bacio je pogled na dušu moju. Šaptao joj još u najnježnijoj mladosti u najintimnijim dubinama, do kojih ne dopiru zvuci zemaljski, niti ih dosiže drska sloboda ljudske ruke. Šaptao joj prodirnom, otajnom snagom. Časovi, kad sve u njoj utihne, sjetilni se život smiruje i kao zamire i ona prisluškuje — prisluškuje šaptu s usana božanske Ljubavi, koji ipak svojom tišinom ori i odzvanja u njoj i ispunja svaku česticu njezina bića. — To je poziv, svadbeni poziv Zaručnikov, koji pozna i oćuti samo onaj, kome je dano. To je zov tajni, duboki i nježni, nepoznat milijunima, a pridržan samo odabranoj četi duša, specijalno pozvanih od njega da ga slijede stopu po stopu do na Kalvariju, gdje će se obaviti svadba. Propeti Jaganjac odabrao je to posvećeno, svojom krvlju oškropljeno mjesto za svadbenu dvoranu, gdje će prstenovati svoju odabranu zaručnicu i dati joj cjelov ljubavi, u znak, da je od sada samo njegova. — Tolika je snaga toga božanskog pogleda i glasa, da duša, znajući, da je glas njegov, skoro bez promišljanja prekida sve veze, najslađe veze, koje je Gospodin spleo i ide za tim glasom u svom srcu. — Gospodin je božanskom spretnosti bacio mreže, sigurnom, nježnom rukom, finom, blagom taktikom i slatkom mekom znao je uhvatiti dušu, koju je odabrao. Upravio je k sebi tijek njezinih misli i jake kucaje njezina srca. Zarobio je mladost njezinu..., a ona mu se slatkom

intimnosti predala u ropstvo, bez žalenja na ovaj život i njegove slasti, što nestaju kao pjena a orobe u njoj sve njezine vrednote, ostavljajući je u gorkoj klonulosti, da odzvanja u njoj praznina, cinički joj se smijući. Svu snagu svoje ljubavi i ponosnu svoju dušu uzdigla je vječnoj vrednoti — Bogu.

Da, žudila je duša da dođe do snažnog ali slatkog jedinstva s njim, da prelije do posljednjeg atoma svoju dušu u njegovu, da isčezne u njemu kao kap rose u bujici vode, da u beskrajnom predanju utone u njemu — moru vječne ljubavi...

Veliča te duša moja, Gospodine, čuj pjev hvale moje... Izabranica sam tvoja, bez zasluge svoje. Izabrao si me među tisućama...

(Nastavlja se)

Rosanda:

Da zahvalimo velikoj Gospođi! . . .

Kad hiljade i hiljade zlatnih glavica na plavom svodu zakrijese zlatnim sjajem, kad u tihu uru noći biljiše slavuljak, tada stotine srdaca prati zlaćani sjaj i misli na pučku predaju, da se u kasnu polnoćnu uru rastvore nebesa i obliju zemlju sjajem i milostima, na uspomenu svečanog uzašašća velike Djevice na nebo, s tijelom i dušom!

Kako je lijepa i simbolična predaja na spomen velike istine! A ta istina što sve ne sadrži u sebi! Samo krepost, velika krepost i svetost uzdigla je tijelo čiste Djevice u nebo! A toj svetosti mogu sve da zahvale ljudi, naročito žene.

Pogledajmo vjekove natrag!

Krepost — rekao je pod Filipom Bruto — postala je bila za Rim samo ime, nepoznata stvar. A ime samo, kao simbol mrtve stvari gubilo se i gubilo...

Tako i oltar Veste, čiste božice svete vatre ostao je prazan, niti su vrijedili privilegiji koje su imale čuvarice svete vatre, da se među toliko milijuna žitelja nađe šest djevojčica, koje bi zadržale netaknutu čistoću. Tako je opisan mrtvim slovom stupanj niskosti na koji su pale kćeri onih matrona čiji je upliv na dječja srca bi veći od utjecaja konzula i imperatora.

I na vrhuncu ljudske degradacije, na uništenju obitelji, na rušenju poretka i plemenitosti zasjala je s istoka sjajna zraka u liku veličanstvene žene, koja se je ponosno uspinjala u krilo Duha Svetoga...

I nebo se otvorilo sretno, da primi Veliku Gospođu!...

Cijela zemlja zadrhtala je utješena, da sada ima jedno veliko srce i dva sjajna majčina oka, koja će pratiti jadno ljudstvo da ne pogine vječno!

Danas, u njezin dan, to ljudstvo cijelo je blagoslivlje, moli i zahvaljuje.

Zahvaljuje za sve milosti i darežljivosti sipane majčinom ljubavlju, za sve ono cvatuće i lijepo, nježno i umilno što mu je poslala...

Pa kad se po staroj predaji otvori Nebo na uspomenu Njenog primitka na sjajnim obalama vječnosti, pošaljimo i mi svoja srca u visine i stavimo pod njeno okrilje narod svoj i dragu domovinu našu, da je čuva u tmurnim danima bez sunca, u časovima neizmjernosti i očekivanja.

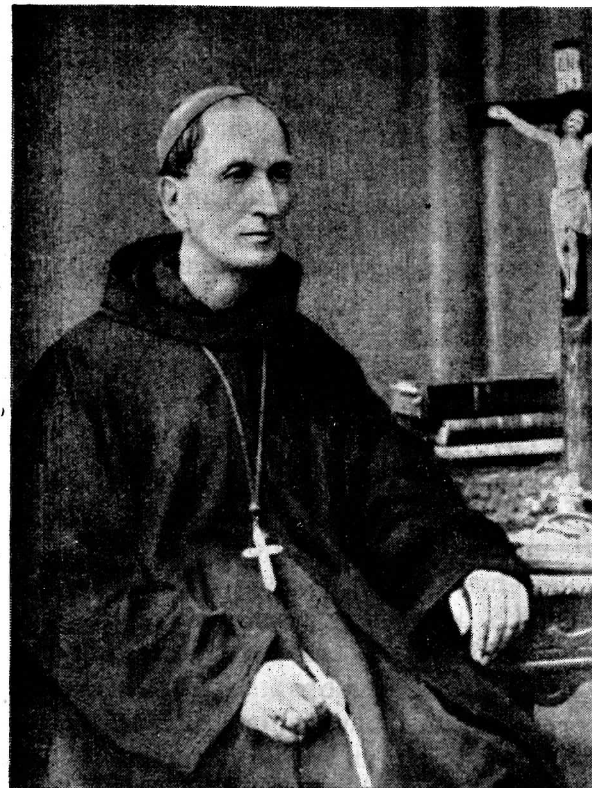
A narod tvoj, koji te nazivlje »Kraljicom Hrvata« s Crkvenjakom ćete zazvati svojim »životom i kreposti«, pa će sretan, da s tvojim majčinskim blagoslovom ne plaši se budućnosti — — —

Molimo da Bog proslavi našeg biskupa!

Dana 9 srpnja navršuje se 38 godina što je blago u Gospodinu preminuo u znaku svetosti *Fra Fulgencije Carev,* biskup hvarski. Da oživimo njegovu uspomenu i ujedno da mu se zahvalimo, iznosimo ove retke na poticaj drugima.

Tko dođe u Split, ostaje zadivljen ljepotom kaštelanskog zaliva. Uz morsku obalu poredano je sedam kaštela kao sedam bijelih golubova. Jedan je od njih Gomilica, gdje se rodio naš Fra Fulgencije, 15 travnja 1826. Roditelji maloga Pere — tako se naime zvao — bili su vrlo bogoljubni kršćani. Nastojali su da njihov sinčić već za rane mladosti udari stazom Božjom. Mali Petar već zarana začme želju da postane redovnik sv. Franje. Želja mu se ispunila i na preobuki prozvaše ga Fra Fulgencije iz poštovanja do *Fra Fulgencija Bakotića,* koji je također bio iz istoga sela Gomilice. Ovaj je bio vrlo vrijedan rezbar, te se još i danas u poljudskom samostanu čuva križ što ga je on učinio, a više ih je u Italiji, gdje je proživio više godina i tamo umro na glasu svetosti god. 1797. Njegova uspomena još živi među tamošnjim pobožnim svijetom.

Netom je naš Fra Fulgencije svršio svoje nauke, poglavari ga imenovaše samostanskim starješinom na Badiji. Nakon nekoliko mjeseci u svojstvu starješine bio je premješten u veći samostan u Kopru, gdje je proživio punu 21 godinu. U koparskom samostanu razvio je svoju apostolsku djelatnost, a svojim

Biskup Fra Fulgencije Carev.

kreposnim životom osvajao ljude pa i najveće svoje protivnike. Pripovijeda se, da su mu tadanji socijalisti, kojih je bilo u Kopru vrlo mnogo, jednoga dana podmetnuli ispod sobe bombu, ali je Bog očuvao svoga slugu. On je preko svega prošao kao da se nije ništa desilo. Oprostio je!

Za njegov krepostan život dočula je i sv. Stolica, te ga imenovala za Skopljanskog nadbiskupa. Tu je sveti čovjek progutao mnogu gorku, ali se nikada nije tužakao, već se posve oslonio na Providnost Božju. U Skoplju je ostao u svojstvu nadbiskupa 10 godina. Za svoga boravka u Skoplju, njegove su kreposti i sve-

ti život osvajale vjernike, koji se i još danas sa ponosom sjećaju svoga svetoga Nadbiskupa.

Iz Skoplja sv. Stolica ga je premjestila za biskupa na Hvar. Tu je proživio drugih 12 godina. Krepostan život što ga je započeo kao redovnik, sve više je bujao i izvana se opažao. Njegova pobožnost prema bl. Dj. Mariji i prema Euharistijskom Isusu bila je djetinja o čemu je sam mnogo puta govorio i o milostima koje je dobivao po zagovoru dobre Majke Božje. Pred presvetim Sakramentom provađao je veći dio dana u molitvi i razmišljanju. Siromahe je osobito volio, a da njima bude više, sam se siromašno i pokrpano oblačio. U apostolskom radu bio je neslomiv, te si ga i kao biskupa mogao naći u ispovijedaonici, gdje prima i tješi, savjetuje i potiče na ljubav Boga. Još i danas narod hvarske biskupije sa posebnim pietetom govori o svome vrijednom i kreposnom biskupu Fra Fulgenciju.

Njegova uspomena kroz ovo 38 godina nije umrla, ostala je živa. Što on još nije na oltaru, krivnja je naša, jer mi zaboravljamo da se utječemo našim svetim muževima, neznamo o njima pisati ni govoriti, kao da bi im bili zavidni!

Ovi retci neka potaknu u prvom redu našu franjevačku mladež, da štuje i da se utječe svojim svetim predcima i da širi njihovu slavu među pobožnim svijetom čiji su sinovi bili. Podignimo na oltar naše svete muževe, a to ćemo onda, kada im se budemo molili i druge napućivali da im se mole. Tada će i dragi Bog preko njih dijeliti čudesa. Ugledajmo se u druge narode, kako oni čine. Što je dobro nasljedujmo i mi.

Našim pak dobrim Gomiličanima i Kaštelancima uopće preporučamo da ne zaborave na svoje svete muževe. Neka svojoj djeci ulijevaju onu pravu pobožnost, koja je resila njihove stare, a osobito pobožnost prema bl. Dj. Mariji i prema Isusu u presvetom Sakramentu. Neka turistički gosti, koji k njima sve više dolaze, ne unište po našim Kaštelima lijepe naše stare kršćanske običaje, koji su nas prije isticali pred svim svijetom!

Antin.

— U luci Le Havre policija je zaplijenila prtljagu bivšeg ministra vanjskih posala Del Vaya, u kojoj se nalazilo pokradeno razno zlato u vrijednosti preko 100 milijuna Dinara. Ljude poklao, zlato pokrao i htio se osigurati za stare dane baš kao pravi komunist.

— Njemačka vlada zatvorila je isusovački kolegij u Godesbergu.

— U Madžarskoj je stupio na snagu novi zakon o Židovima.

— U Madridu je prisustvovalo sv. Misi preko 150.000 ljudi u zahvalu za izvojštenu pobjedu nad komunistima.

IZ PERIVOJA SV. FRANJE

Vrijednost Trećeg reda

Po samom svom imenu Treći red je nešto drugo i nešto više nego druga društva, bratovštine i kongregacije koje je sveta Crkva odobrila za duhovno dobro kršćana koji živu u svijetu. Treći je red, kako mu samo ime kaže, pravi Red. Istina nije to samostanski Red, ali je ipak *pravi Red* za kršćane u svijetu.

Često smo to čuli i mnogo puta opetovali, a da možda nismo ni promislili što zapravo to znači: *Treći red je Red.* Najprije treba da razjasnimo: Što je to redovnik i što je to redovnički stalež? Kad protumačimo ove dvije riječi, uočit ćemo istinu.

Redovnik je kršćanin koji teži za evanđeoskim savršenstvom vršeći propise nekog Pravila koje je odobrila Crkva. Prema tome *redovnički je stalež* način života koji se podudara s kršćanskim savršenstvom: ne savršenstvo koje je već postignuto, nego koje se želi postignuti za kojim se teži — vršeći Pravilo odobreno od crkvene vlasti.

To je stalež, življenje trajno i stalno, a ne prolazno stanje koje bi se moglo danas prihvatiti sutra napustiti. A stalež postaje takvim po zavjetovanju Pravila. Zavjetovanje Pravila čini nekoga redovnikom, barem kako se to obično shvaća. Ni sama tri redovnička zavjeta zapravo ne stvaraju redovnički život, pa niti zajednički život u jednom samostanu. Redovnički život zapravo čini vršenje jednog Pravila odobrenog od Crkve i težnja za savršenstvom koja ima biti skopčana s vršenjem tog Pravila.

Jedna je zapovijed evanđeoskog savršenstva. a ta je: budite savršeni kao što je Otac vaš nebeski savršen. Ali dva su puta koja vode k izvršenju te zapovijedi.

Prvi je put na kome se traži vršenje evanđeoskih zapovijedi. A drugi put zahtjeva, osim vršenja zapovijedi, još i vršenje triju bitnih kreposti: posluha, siromaštva i čistoće. Ovim drugim putem udarili su Trećoreci, premda oni vrše evanđeoske savjete poslušnosti, siromaštva i čistoće na jedan drugi način nego redovnici u samostanu, Ali ipak ih vrše.

A još treba nadodati da Treći red, kao svaki Red, osim Pravila odobrenog od Crkve, ima svoja odijela, svoj novicijat, zavjete, božanski oficij, starješine, kanonski pohod, posebne

svoje obaveze, i konačno svoj posebni drugotni cilj. A koji je taj drugotni cilj?

Da to bolje shvatimo, recimo najprije u čemu sastoji savršenstvo.

Savršenstvo je u sjedinjenju s Bogom po Spasitelju Isusu. Prema tome prvotni je cilj svakog Pravila, svakog Reda: ujedinjenje s Bogom po molitvi, po meditaciji, po duhovnom životu: Ljubav Božja. Ali zapovijed ljubavi zahvaća i našeg bližnjega. Sveti Ivan kaže: kako se može ljubiti Boga koga se ne vidi, ako se ne ljubi brata koga se vidi?

Prema tome, svaki Red, uz ljubav prema Bogu, promiče i ljubav prema bližnjemu. Svaki Red to čini na svoj način. Neki u poučavanju, neki u odgajanju. Ima Redova koji šalju svoje članove u misije, među pogane, u mnoge još divlje krajeve Azije, Afrike i drugih kontinenata. Drugi se Redovi posvećuju njezi bolesnika, staraca i starica, zapuštene djece: po bolnicama, ubožnicama. Sve je to vršenje ljubavi prema bližnjemu.

A kako drugi Redovi tako i Treći red. Pravilo trećoredsko propisuje najprije ljubav prema Bogu: u svojim odredbama kako se ima obavljati molitva i druge duhovne vježbe. A zatim propisuje dobra djela prema bližnjemu. Pohađanje bolesnika, pomaganje siromaha, sve vrsti i načine ljubavi prema bližnjemu. Treći red je upravo u naše doba pozvan na vršenje dobrih djela prema bližnjemu, na socijalni rad. Veliki Papa Lav XIII htio je preurediti baš savremeno društvo preko Trećeg reda. Rekao je: »Moja socijalna akcija jest Treći red.« A isto tako drugi sveti Oci Pape. Pijo X je rekao da se u školi Trećeg reda odgajaju najbolji radnici za izvršenje njegove lozinke: »obnoviti sve u Kristu.«

Junačka djevojka!

(Nastavak)

Barbara sama, ostavljena od svakoga, gladna i izmučena, ne tuži se, dapače je posve spokojna i zadovoljna u toj smrdljivoj tamnici. Ona, koja je znala na pamet mnoge ulomke sv. Pisma, i koja je shvatala njihovo mistično značenje, sada ih ponavlja i kao da se s nekim razgovara. Njezin otac koji se tuda uzšetao

kao vojnik na straži, prisluškuje znatiželjan s kim to njegova kći govori:

— *Pokaži mi, dragane moj, mjesto gdje se paseš i gdje planduješ o podne. Tvoje je ime kao mirisavo ulje i zato se otimlju za tebe djevojke. Povedi me sa sobom, izgubimo se u ugodnosti tvojih mirisa.*

U ove čeznutljive zazive, čiji su smisao vrlo dobro znali prvi kršćani na koga se odnose, jer su bili poučeni od đakona i svećenika, i Dioskur se duboko zamislio. Nije znao o čemu se radi, s kim se to Barbara razgovara, koga to dozivlje. Tračak nade granuo je u njegovom razjarenom srcu:

— Da se nije već zaljubila? pitao je samoga sebe. Tko bi to mogao biti?... Iz njezinih zaziva čini se da je vrlo bogat taj, za kim ona toliko uzdiše... Ali čemu spominje druge djevojke?... Pitao se, a nije znao doći na kraj; to ga je mučilo. Međuto je Barbara sve više ponavljala sa zaručnicom u Pjesmi nad Pjesmama:

— *Tražila sam te noću, ljubavi moja... našla sam te i neću te pustiti.*

— Alaj sam se ovoga puta silno prevario, uvjeravao je sam sebe Dioskur. Vidi ti nje, kako ona uzdiše za svojim dragim!... A zašto mi ga prije nije rekla tko je i da ga uistinu ima?... Tako mi sviju bogova na Olimpu, u dušu mi je žao, što sam je onako divljački zlostavljao. — Prisluškivao je dalje:

— *Poljubi me poljupcem usta svojih...*

— Pa da nijesam bio lud! Sve mi jasnije postaje, da je strastveno zaljubljena moja Barbara, a ja eto toga nisam znao! Pred menom je sve mudro krila...

— *Po sebi sam garava, ali sam ipak bjelija od čadora kralja Salamuna: sinovi moje majke pojest će me živu!...*

Barbaro, jadno moje dijete, progonio sam te ni krivu ni dužnu, ali ni ja nisam za sve kriv... Mislio je i pitao je samoga sebe Dioskur ponavljajući i kimajući glavom: Salamun!... Salamun!... A tko je opet taj, koga ona spominje?... Taj Salamun, sigurno nije iz grada Nikomedije, jer u Nikomediji nema takvih imena. Zamislio se i prisluškivao je dalje, a Barbara je ponavljala:

— *Dođi, miljeniče moj, izađimo u polje, zađimo među ograde... Ah kako si lijep i nježan, mili moj, što se paseš među ljiljanima!...*

Ali ko da shvati sve ženske mušice, govorio je sam sobom Dioskur. Sve mu je bilo nerazumljivo, sve ga je ispunjalo nekom tajanstvenošću...

— *Moj mi dragi zbori: ustani, žuri se, prijateljice moja, mila moja, golubice moja i dođi!... Kaži mi, ljubimče moje duše, mjesto gdje se paseš i kraj gdje planduješ o podne! Ime se tvoje prelijeva kao mirisavo ulje...*

Dioskur tvrdo uvjeren da je njegova kćerka zaljubljena, pun gnjušanja baci iz ruke nož i poviče: prevario sam se i ljuto sam se prevario! Bio sam gori od zvijeri, okrutniji od krvoločnog tigra, kad sam se tako surovo ponio sa svojim djetetom!... No ja sam i čovjek i sve ću to znati popraviti. O zaručniku moje Barbare, bio to tko bio da bio, cijela Bitinija govorit će o njemu. O udaji moje kćeri pripovijedat će se po svoj Nikomediji! Točit će se najbolja vina i sve će ulice mirisati njegovim mirisom. Na dugo i široko će se pričati, kako je Dioskur opremio na vjenčanje svoju Barbaru. Dok je zanosom ovako sam sobom gvorio, samilosno okrene i progovori:

— Jadna moja Barbaro! — primakne se bliže vratima tamnice i milo je upita: sigurno si i ogladnjela?... I sav izvan sebe otvori veselo vrata tamnice... Sve sam čuo, Barbara, sve sam razumio!... Čemu si mi toliko krila, zašto mi nijesi prije kazala da si zaljubljena i da imaš svoga mladoga!... Ustani sada i dođi!... sve ću to ja popraviti!... Izađi iz toga smrada ti, jedina gospodarica moje kuće!... Ljubezan kao nikada prije, sam je pomagao svojoj kćeri da ustane sa smrdećeg ležaja; gladio je po glavi; popravljao joj odjeću i naredio služavkama da priprave najboljeg vina i slatkiša i da iznesu pred nju, pred njegovu Barbaru...

— Barbara je sve to samo gledala i čudom se čudila tolikoj promjeni kod oca!...

— Radoznalo je zapitkivao Dioskur: no reci mi, zašto mi nijesi odmah kazala, da imaš mladoga?... Zašto si ga krila preda mnom?... Uh, za sve bogove našega Olimpa, kazuj mi sve po istini! Malo prije sve sam čuo kako si ga zvala, dozivala i za njim čeznula... Je li iz Nekomedije taj tvoj dragi?... A tko je Salamun, koga si spominjala?... I neke dejvojke si zvala?... Uostalom tko bio da bio, ja sam prezadovoljan! Reci mi samo da li je iz Bitinije, Nikomedije ili iz dalekog Rima?...

Blagi posmjeh preletio je preko blijedih usnica sirote Barbare:

— Oče, moj dragi nije ni iz Rima, ni iz Bitinije, ni iz Nikomedije, progovori milo djevojka i zagleda se ispitujućim pogledom u oca...

— No, samo reci već jednom i ne muči me, odakle je i tko je, da i ja znam!... Je li lijep,... da li je bogat... je li plemenita roda?...

— Ah, oče moj, lijep je, najljepši, najmiliji od sviju stvorova; moguć je i veličanstven i najbogatiji! On je pripravio sjajno prijestolje za one, koji njega ljube!... Njegovo divno ime, puno poštovanja i poklona, ponavlja se od istoka do zapada sunca, a njegovo veličanstvo napunja i nebo i zemlju...

— Za sve naše bogove, on je dakle baštinik i nasljednik nekoga velikoga i bogatoga carstva?...

— Još više i mnogo više...

— Reci mi, duše ti, kako se zove taj tvoj zaručnik?

— Pa ti si to već mogao razumjeti oče!... Zaručnik o kome govorim, koga sam dozivala u smrdećoj tamnici, za koga me ti nesmiljeno progoniš i biješ jest Isus Krist! On je moj Zaručnik! Njemu sam se obećala, njemu sam se posvetila, i samo radi njega odrekla sam se svakog zemaljskog zaručnika! Samo njemu obećala sam vjernost!...

Da je toga časa okrutni Grk imao uza se nož, bio bi ga smjesta rinuo u srce svoje jedinice. Bijesan naglo ustane i svom snagom zaleti se na iznemoglo djevojče i Barbara se sruši nauznak na tvrdi i smrdljivi ležaj, a Dioskur, njezin otac pobježe kao mahnit i nestade ga iz kuće!...

(Nastavit će se).

Za naše bolesnike

Zašto trpim?

Kad nekoga snađe bolest ili mu druga nevolja sjedne uz koljeno i željeznom ga rukom ogrli oko vrata, tada se izvija iz bolnoga srca *»zašto trpim«?* Onaj koji nema vjere u Boga, nije kadar da snosi to breme. Da učini kraj svome trpljenju, kidiše na samoga sebe i skončaje se. Ali baš toga momenta, s tim svojim samovoljnim činom iz vremenite muke polazi u vječnu, gdje

ga čeka plač i škripanje zuba! Tako nam reče istiniti Bog. U Božjem se raju ne trpi, a jer čovjek ne će k Bogu u raj, ne ostaje mu nego mjesto patnje, što je sam izabrao...

Ti pitaš *»zašto trpim«?* Ti si zaboravio da smo mi svi članovi jedne velike obitelji. Svi članovi te velike obitelji, koja se zove rod ljudski, nijesu jednako ni dobri, ni onakvi, kakvi bi morali biti. Svi su nešto skrivili Pravdi Božjoj. Pogledaj koliko je samo na svijetu pijanica, psovača, lupeža, bludnika, osvetnika, oskvrnitelja Božjih blagdana itd... Pravda Božja mjesto da te jadnike kazni, ona im rađe daje vremena da se obrate, da se ostave zla puta. Mnogi se svide i Bogu se vrate raskajani, a mnogi uz sva Božja nukanja i čekanja postaju sve gori, dok im ne svane zadnji dan, kada valja poći i ne vratiti se više... I ovi jadnici naša su braća. Oni ne čine nikakve pokore za svoje opačine. Dragi Bog, da poštedi i nas i njih, šalje nekima razna trpljenja rađe, nego li da vječno kazni...

Tužiš se zašto trpiš, a zar zbilja ti nijesi ništa i nikada skrivio ni Bogu ni svome bližnjemu?... Zar nitko u tvojoj kući nije kriv, u tvom rodu, u susjedstvu, u selu, na svijetu?... Bog je dragi ovoga puta odabrao tebe i na tebi je kocka stala. Doći će i drugima! Sve po redu, kad se Bogu svidi. Svak treba da prođe kroz vrata trpljenja ili na ovom ili na drugom svijetu, jer smo svi krivi, svi smo grešna djeca grešnoga Adama.

Nitko od nas ne bi htjeo trpjeti, i baš zato što ne bismo htjeli, kada to primamo rado, iz ljubavi do Boga, to je djelo najbolje i Bogu najmilije, jer ga je i sam Isus izabrao da umilostivi uvrijeđenog Boga. Trpljenje ne samo što nas čisti, nego nam i stiče mnoga dobra. Čim smo pravedniji, to je i zasluga veća.

Bolesniče, primi rado čašu što ti je Bog pruža, iako je gorka. Pruža ti je nebeski Otac, jer ti hoće dobro; dok ti je pruža miluje te, da ti bude slađa. Ispij ju veselo i bez mrmljanja, da ti bude slađa. Primi je obim rukama. Ispij ju za sebe i za grešno čovječanstvo čiji si i ti član, i tada ćeš znati zašto si trpio i kolika ti korist od trpljenja.

Samaritanac.

Isusovi mali apostoli

Neki dječak, čiji je otac malo prije grdno psovao dragoga Boga, nije mu se dao poljubiti, veleći mu: ćale, očisti prije usta, jer su ti zamazana kao prečka u kokošinjcu!

Drugi jedan mališ rekao je svom rođenom ocu: ti bi zaslužio najgoru ocjenu u vjeronauku, jer ni neznaš da je dragi Bog zabranio psovati ga tako prostački kao što ti činiš!

A čujte ovu! Šetao je otac i sin uz željezničku prugu. Otac je bio pijanica i psovač, kakva ga nije bilo na daleko. Mali sinčić opazi na tračnicama gdje vije crvena zastavica. Iz djetinje radoznalosti upita oca zašto je zastavica na tračnicama? To je za to, da upozori vlakovođu na opasnost. Vlakovođa kad opazi crvenu zastavicu, odmah zaustavi vlak i tako spriječi svoju i tuđu nesreću.

Maloga je otac doveo kući, a zatim je izišao i nakresao se vina i jedva je dosrljao kući. Netom je otvorio vrata, stao je da psuje i galami po starom običaju i tako psujući otišao je i sjeo za sto, da večera. Mali je već bio za stolom i utaknuo je u očevu čašu crvenu zastavicu. Kad je otac vidio, upita:

— A šta je to?

— Pogibelj, odgovori sinčić.

Na tu prostodušnu opomenu svoga sinčića, obeća otac da se više nikada ne će ni opijati ni psovati. I svoju je riječ održao. Sin ga je naučio pameti!

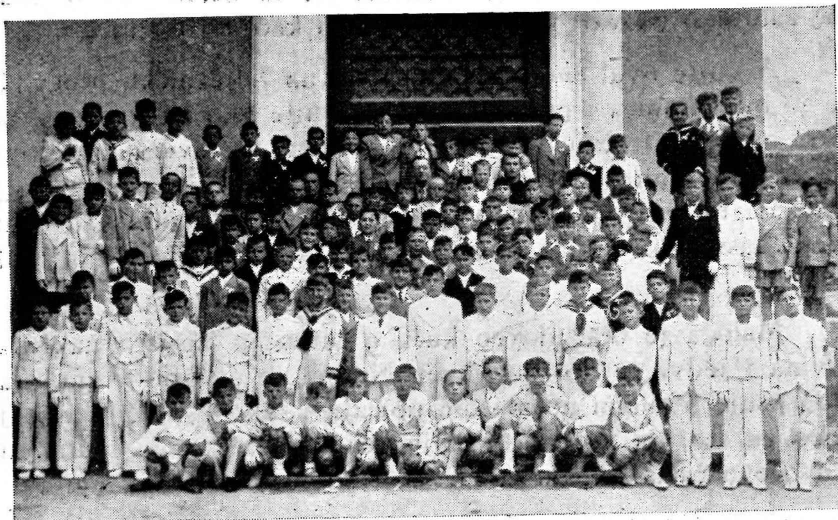
Zar vi, dječaci, ne biste mogli biti apostoli Euharistijskog Isusa i poraditi kao i ova djeca, da iz vaše kuće nestane psovanja i sramotnog govorenja? Ali najprije morate vi biti dobri. Kako će Isusu biti milo, kad mu se vi ponudite za male apostole, da čupate zlo iz vaših kuća!

Djeco, vi čujete odrasle ljude kako grdno psuju ili na putu, ili dok tjeraju konje, ili onako, a da ni ne misle. Kako ćete ih vi zasramiti, kada ih otvoreno prikorite da se ostave toga ružnog i sramotnog običaja, koji vrijeđa dragog Boga. Vidjet ćete da će vaša opomena koristiti.

Obećajte Isusu da ćete biti njegovi apostoli i braniti njegovu čast pred onima, koji ga psuju!

Svečanost prve svete Pričesti

Split—Varoš. Nakon svibanjskih kiša osvanuo je 14 svibnja. Sunce je prosipalo svoje zlatne zrake, a zemlja je mirisala proljetnim mirisom. Lijepa četa Kristovih vitezova, njih 241 na broju, našla se poredana ispred oltara Euharistijskog Isusa. Bili su to učenici i učenice osnovne škole. Čekali su svečani čas, kada će prviput doći u njihovo maleno srce Euharistijski Bog. No nijesu oni bili

Split: Prva Pričest varoške osnovne škole.

Split: Prva Pričest gradske osnovne škole.

sami, bila je i puna crkva ostaloga pobožnoga svijeta, koji je dijelio sreću sa prvopričesnicima. Svetu Misu služio je vjeroučitelj ženske škole *vlč. D. M. Stanić* i izrekao prvopričesnicima prigodno slovo, i prviput im dao živoga Boga pod prilikom hljeba da bude pečat i čuvar njihovih duša. Nakon svetoga čina i popričesne zahvale, svi su se prvopričesnici zajedno slikali i primili spomen slike.

Split—Grad. Osvanuo je i ovaj toliko isčekivani 18 svibnja. Skupina đaka muške osnovne škole, njih 47 na broju, predvođena od svoga vjeroučitelja *o. Benka Tulića,* našla se, svečano obučena na čarobnom Poljudu. Po granama su skakutale ptice pjevice i veselile se svojim mladim drugovima. Crkva je bila svečano iskićena, kako to već znade č. s. predstojnica Služ. Malenog Isusa. Sve je mirisalo balzamom proljetnog cvijeća. Sa prvopričesnicima došli su roditelji i rodbina i crkva je bila puna pobožnog svijeta. Nakon obavljene *»Obnove krsnoga zavjeta«* prvopričesnici su slušali sv. Misu, koju je otslužio njihov vjeroučitelj. Pod misom na harmonijumu svirao je g. učitelj Marasović, a pjevale su.... Prije same pričesti o. vjeroučitelj održao je prvopričesnicima govor na ovaj veliki i najljepši dan, kad su njihova mlada srca postala živa svetohraništa Euharistijskog Isusa. Nakon svete pričesti sva su se djeca okupila u starodrevnom poljudskom klaustru, gdje im je bila priređena srdačna zakuska. Svaki prvopričesnik dobio je i lijepu sliku na dar, a zatim su bili slikani i veseli povratili se svojim kućama noseći u svojem srcu najveći dar milog Euharistijskog Isusa.

Neka Euharistijski Isus učini, da ovi prvopričesnici budu malo sjeme boljeg naraštaja starodrevnog Splita i njegova ljepša budućnost. Učitelji, roditelji, njegujte ovo cvijeće, da ne uvene pred vašim očima, nego da bude dika Splita grada i ponos vaš!

Naši dopisi

JAKŠIĆ

Od 14. do 21. svibnja održali su časni oci Franjevci provincije sv. Jeronima — Danijel Zec i Stjepan Rade — misije u jakšićkoj župi. Posljednje su misije bile godine 1922. pred punih 17godina. Što takove duhovne vježbe znače za obnovu vjerskog duševnog života u jednoj župi pokazalo se ovom prilikom, a s takovim uspjehom, koji je ugodno iznenadio i najveće optimiste nezamrlog katoličkog života...

Župljani su dolazili: na prvu propovijed radoznali, na drugu već željni, a treća im je postala potreba, poslije koje nema izostanka pa ma uz kakav važni posao. Ređaju se teme: duša, vječnost, ljubav, uzgoj djece i t. d., a s duša slušatelja otapa se ledena kora savremenosti, stvorena lažju protiv istine, mržnjom protiv ljubavi, silom protiv pravde, ugnjetavanjem, naoružavanjem i sa stotinu drugih vrluđanja moderne svirepostì... Svaki dan je crkva punija: gosti su silni kod Stola Gospodinova; stotine grla: sitne dječice, umilnih djevojaka, snažnih mladića, zrelih muževa, brižnih majki, bijelih staraca — u jedan slijevaju se poj: Isuse, Ufanje naše, smiluj se nama!... Koliko zanosa i sreće opranih duša u Gospodinovu m i r v a m a !... I kad dolazi petkova veče, apel je misionara, da se pomire svi vjernici i jedan drugome oproste. Nastala je procesija izmirenja s Bogom i ljudima, a sigurno za ovu župu neviđena manifestacija: hiljadu tri stotine svijeća zadrhtalo je u rukama istog broja vjernika i veselo zaplamsalo u vedroj svibanjskoj noći, združujući se sa svijetlom ukrašenih prozora svake kuće kuda je procesija prolazila...

Došao je i završetak, osvanula je i prebrzo stigla nedjelja. Svi, koji još ne dospješe, ispovijediše se i pričestiše, a to učiniše svi koji u ovoj župi nešto znače, kao i mnogi vjernici susjedstva. Opet velebna procesija, domaća društva s glazbom uz vjernike protežu se od crkve do općine. Posveta Srcu Isusovu, blagosovi, posljednja propovijed i oproštaj. Kad je iz usta misionarevih zaorio posljednji — zbogom —, suze, koje bijahu već pri kraju, poletiše i cijela crkva nađe se u jednom jecaju. Zar i ljudi? upitati ćete. Da! Oni koji nijesu plakali izloženi tanetima na raznim frontama Svjetskog rata, prolili su suze za prebrzo izgubljenom srećom, koju čovjeku ne može pružiti ni jedan savremeni —i z a m, a koju mu može pružiti Bog, Bog L j u b a v i i P r a v d e. *Ptt.*

PROSLAVA TIJELOVA U SPLITU.

Ove godine proslavljeno je Tjelovo u Splitu nešto svečanije nego obično. Nadamo se da će u buduće biti još svečanije, kaka katolici budu svjesniji svoga vjerskog osvjedočenja.

Uvjereni smo, da nam se neće zamjeriti, što ćemo se osvrnuti na neke nedostatke koji se ne bi smjeli dešavati na javnim službenim činima.

Publici je palo u oči, što u četi vojnika, koji su stupali u procesiji, neki su od njih držali kape na glavi, a drugi su ih na zapovijed poskidali. Bolje bi bilo ili svi s kapama ili svi bez kapa, tako se ne bi dalo povoda publici da pravi suvišne komentare.

Opazilo se također da za vrijeme procesije na obali, mnoga gospoda — neznamo da li domaća ili strana, — baš dok prolazi Presveti: piju, neuredno sjede, puše iz lula i slično. Zar se ne bi moglo preporučiti, pa bilo i u jednom oglasu, da se dotična gospoda drže društvene etikete i da se malko pristojnije vladaju u tuđoj kući, jer javna nepristojnost vrijeđa naš katolički osjećaj.

Neznamo, da li se našao koji fotograf te snimio snimku »cilindraša«, koji netom su izašli iz crkve, povadili su cigarete, poredali se po stepenicama pred crkvom i udri da se puši, kao parobrodi u splitskoj luci, kada poslije podne puštaju cime! Iz publike se čuo glas, da bi trebalo udaljiti takvu gospodu sa onoga mjesta, jer takav čin povrijedio je religiozni osjećaj mnoge gospode koja su se tu našla, a koja su također akademski naobražena, premda nijesu pod cilindrom!

Još smo zapazili da na nekim kućama kuda je imala proći povorka sa Presvetim, nije bilo nijedne zastave, a ipak su u njima katolici! Da su slučajno prošli gradom gradski pometači paradnim korakom, možda bi se za nje našla ipak kakva krpa i objesila na prozor. Katolici, gdje vam je katolička svijest?

U buduće bilo bi poželjno za sve procesije providiti više spretnih redatelja, koji bi povorku na vrijeme uredili, da se na dani znak bez čekanja odvije. Zato bi bilo potrebito tiskati *raspored procesije* u kojem bi se naznačilo svakomu svoje mjesto i na ulici i u procesiji. Publika bi se već na određeni sat tu našla, uredila i krenula na dani znak redatelja. Inače kakav će utsak ponijeti o nama stranci kad nas vide onako neuređene, a ni domaćima nije najmilije peći se na suncu, kad bi drugačije moglo biti.

Za redatelje moglo bi se upotrebiti mladiće katoličkih društava. Samo malo dobre volje i sve bi išlo i bilo bi na čast i diku i Bogu i nama svima.

BADIJA.

Đaci franjevačke gimnazije na Badiji priredili su završnu školsku zabavu dne 4 lipnja. Zabava je vrlo lijepo uspjela, a i đaci su se pokazali majstori. Samo neumorno naprijed i sve bolje! Ovdje donosimo program spomenute zabave:

Badija: Đaci sa profesorima u škol. god. 1938/39.

1) Dr. B. O. Sokol: *Badiji.* — Pjeva peteroglasni mješoviti zbor. 2) V. Ilić: *Pećina na rudniku.* — Deklamuje Stipaničić G., uč. II r. 3) Dr. B. O. Sokol: *Dobri Bog.* — Pjeva solo (Zanetić T., uč. IV r.) i mješoviti zbor. 4) C. Škarpa: *Angelus.* — Deklamuje Brusić P., uč. IV r. 5) V. Novak: *Gorski kraj.* — Izvodi mješoviti zbor sa bariton-solo. 6) V. Nazor: *Galeotova pesan.* (pjesma u istarskom ča-

Badija: Profesorski Zbor Gimnazije.

kavskom dijalektu). Deklamuje Bolf M., uč. II r. 7) *Sinovljeva osveta* ili — *Poštuj oca.* — Drama u tri čina. — Francuski napisao M. E. Leveque.

Lica: Grof Borovski — Stuburić Đ., uč. III r.; Gojko, njegov sin — Žamić O., uč. IV r.; Ivan, Gojkov sin — Perkić F., uč. III r.; Kuzma, Gojkov sluga —

Badija: Đaci kod tjelovježbe.

Bolonja A., uč. IV r.; Petar, bivši sluga grofa Borovskog — Dijanić M., uč. IV r.; Mijo, kmet — Karamarko J., uč. IV r.; Vojnik — Peranić M., uč. IV r. — 8) R. Devide: *Gnjavator grozni* — predavač nervozni. — Šaljivi monolog. Izvodi Perkić F., uč. III r. 9) ... *Trč amo, trč tamo.* — Lakrdija u jednom činu.

Lica: Mijo, gostioničar — Stuburić Đ., uč. III r.; Josip, Mijin prijatelj — Karamarko J., uč. IV r.; Lalo, skitnica — Žamić O., uč. IV r.; Mile, skitnica — Platzner E., uč. II r.; Liječnik — Pandur D., uč. I r. — Na glasoviru prati Peranić Milutin, učenik IV razreda.

Roditelji! Vi bez sumnje želite svome djetetu dobra, ali vama nije nepoznato kolikim je nepoželjnim uplivima izvrgnuta i njihova đačka sabranost i njihova dječja nevinost. I zato briga za njegovu budućnost ispunja vašu dušu, vi strepite na pomisao da bi vaše dijete postalo žrtvom štetnih i nezdravih uticaja što ih današnja mladež, zadojena svakojakim otrovnim idejama, vrši nad svojim drugovima. I dok se pitate kako bi svoje dijete oteli tolikim opasnostima, možda ste pomislili i na to da ga povjerite nekom zavodu u kome bi mu, osim solidnog moralnog odgoja, bio pružen zdravi fizički odgoj, zajamčen sabrani rad i omogućen što bolji školski uspjeh. Ali vi niste znali u kojem bi zavodu našli sve ove uslove u željenoj mjeri.

Dobro dakle promislite, roditelji, kome ćete da povjerite budućnost svoje djece, a međutim za sve daljnje, potanje upute obratite se na: Direkciju franjevačke klasične gimnazije sa pravom javnosti na Badiji kod Korčule.

Roditelji! Gornja slika pretstavlja zavod što ga tražite. To je poznata Franjevačka klasična gimnazija sa pravom javnosti na Badiji kod Korčule.

Škola sa konviktom nalazi se na divnom otočiću obraslu bujnim južnjačkim zelenilom, u najromantičnijem kanalu našeg Jadrana. Sa svih strana otvaraju se široki, vedri horizonti, čitavo more unaokolo zasijano je malim slikovitim otočićima koji rekbi plutaju po plavoj pučini. Sami zavod sa romantičnom pozadinom čempresove šumice, sa prostranim, zračnim razredima i spavaonama, ogledava se sav u morskim talasima nad kojima lebde mirisi borove smole i morskih trava ispunjajući svježinom i zdravljem i pluća i dušu. Zdrava i obilna domaća hrana, prostrana igrališta, športski čamci, baš ovih dana dovršena svečana dvorana za zimski odmor, igru i zabavu, sve to popunjava sliku ambijenta u kome će se odvijati duševni i fizički život vašeg djeteta. On će tu da se razvija tijelom, umom i srcem pod neprekidnim, očinskim nadzorom svojih odgojitelja-redovnika koji su u ovom učaranom zatišju naše sunčane rivijere odgojili Bogu i narodu već čitave generacije nadobudne mladeži iz svih krajeva domovine.

Badija: Franjevačka klasična gimnazija i Zavod.

Al možda je vaša vruća želja da svoje dijete posvetite Bogu? E, pa dobro: na Badiji, uz ostalu djecu, uzgaja franjevačka dalmatinska provincija sv. Jeronima u prvom redu djecu koja žele da se posvete svećeničkom zvanju u franjevačkom redu.

Da si ne razbijate glave što je sve potrebito da vaše dijete bude primljeno u taj zavod, ja ću vam ovdje iznijeti najvažnije tačke koje treba imati na pameti:

1) U gimnaziju mogu se primiti samo ona djeca koja su svršila barem četiri godine osnovne škole.

2) Za upis u I razred gimnazije dijete ne smije imati ni više od 13 ni manje od 10 navršenih godina života. Prama tome ove godine mogu da budu primljeni samo oni koji su rođeni ovih godina: 1926, 1927, 1928, 1929.

3) Prije upisa u gimnaziju svaki učenik treba da položi prijamni ispit na bilo kojoj gimnaziji. Kod toga je važno znati da se taj ispit ne može položiti nego samo u mjesecu junu (a nipošto početkom školske godine). Na badijskoj gimnaziji oni će se ove godine vršit 2 2 j u n a od 8 sati izjutra pa dalje.

4) Kada je dječak udovoljio svim ovim uslovima, onda treba najdalje do polovice mjeseca augusta poslati molbu (bez taksene marke) za prijem u zavod. I to: tko želi biti primljen u svojstvu kandidata za franjevački red, molba se šalje na Franjevački provincijalat, Split—Poljud; inače na Direkciju franjevačke klasične gimnazije, Badija kod Korčule. Molioci će dobiti odgovor i u odgovoru bit će im naznačen dan dolaska u zavod te zavodski broj kojim će trebati obilježiti sve komade dječakove robe.

Kako smo već javili u prošlom broju, dotiskan je molitvenik »MOJ NAJLJEPŠI DAN«. Papir je fin, tisak jasan i ugodan, oprema vrlo ukusna i luksusna. Prodajne su cijene:

Uvez cijelo platno, crveni obrez	Din	14.—
„ pergamoid (umjetna koža), crveni obrez	„	16.—
„ pergamoid (umjetna koža), zlatorez	„	20.—
„ cijela koža, zlatorez	„	30.—
„ cijela koža, zlatorez, vatirano	„	35.—
Kutijica za molitvenik (tko želi)	„	1.—

Poštarina i pakovanje posebno

Kod narudžbe treba označiti za dječake ili djevojčice jer je posebno izdanje za jedne, a posebno za druge.

Uvez se vrši kako narudžba stigne.

»MOJ NAJLJEPŠI DAN« pristaje svakom mladiću i djevojci, a najljepši je dar za prvu sv. Pričest.

Sve narudžbe prima i vrši: UPRAVA EUHARISTIJSKOG GLASNIKA — SPLIT—POLJUD

Kalendar Srpanj - Kolovoz 1938 g.

1 S Presveta Krv Isusova
2 *N 5. po Duh. Pohod BDM*
3 P Leon II.
4 U Udalrik b.
5 S Ćiril i Metod
6 Č Izaija pr.
7 P Vilibald b.
8 S Elizabeta Kr. 3 R.
9 *N 6. po D., Veronika*
10 P Rufina i Sekunda djev.
11 U Pijo I. papa, Veronika 2 R.
12 S Ivan
13 Č Anaklet, Franjo Sal. 1 R.
14 P Bonaventura b. uč. 1 R.
15 S Henrik car
16 *N 7. po Duh., Gospa Kar.*
17 P Aleksije
18 U Kamilo
19 S Vinko Paul.
20 Č Ilija pr.
21 P Daniel pr., bl. Anđela 3 R.
22 S Marija Magdalena
23 *N 8. po Duhovima*
24 P Kristina dj. m.
25 U Jakov ap.
26 S Ana, mati BDM.
27 Č Panteleon, bl. Marija 2 R.
28 P Viktor p.
29 S Marta dj.
30 *N 9. po Duhovima*
31 P Ignacije Loj.

1 U Petar u okovima
2 S Porciunkula, Alfonso Lig.
3 Č Augustin K. b.
4 P Dominik
5 S Snježna Gospa
6 *N 10. po D. Preobraženje Krist.*
7 P Kajetan, bl. Agatandel i Kasian m. 1 R.
8 U Cirijak i dr. muč.
9 S Ivan Vianey 3 R.
10 Č Lovro m.
11 P Suzana dj.
12 S Klara dj. 2 R.
13 *N 11. po Duhovima*
14 P Euzebije
15 *U V. Gospa*
16 S Joakim
17 Č Hijacint, Roko 3 R.
18 P Jelena
19 S Ivan Eudes, Ljudevit 1 R.
20 *N 12. po Duhovima*
21 P Ivana Fr. Šantal
22 U Simforijan m; Sedam R. BDM.
23 S Filip Benicij
24 Č Bartolomej
25 P Ljudevit Kralj 3 R.
26 S Zefirin, bl. Timotej i Bernard 1 R.
27 *N 13. po D. Josip Kalas.*
28 P Augustin b.
29 U Glavosjek Ivana K.
30 S Ruža
31 Č Rajmund pr.

Boca sadržaje pola litre

Roditeljima

Kojima je stalo do sreće i zadovoljstva u kući, čim opaze na kojem članu porodice: **Blijedost lica, pomanjkanje volje za jelom, nervoznost, čestu glavobolju, besanicu, laku razdražljivost, umornost, moraju znati da su to znaci**

Malokrvnosti

a zapriječiti će mnoga teža oboljenja, ako odmah poduzmu jačanje krvi, ljekovitim željeznim preparatima od kojih je najpoznatiji, isproban od hiljade liječnika i privatnika najvećim uspjesima, a to je:

Energin

Za jačanje krvi živaca i apetita

Liječnici tvrde da je za oporavak djece dovoljno 3 male, a za odrasle 3 velike kašike na dan; kroz 6 do 8 tjedana. **»Energin«** pojačava krv-apetit i cijelo tijelo. Dobrog je ukusa. Piju ga rado djeca i odrasli.

Dr. Nikola Dobrečić Arcibiskup Barski, Primas Srpski - Bar

Molim Vas da mi izvolite poslati za moju upotrebu jer ovdje vlada malarija, a vaši lekov vrlo dobro djeluju: 6 velikih boca »Energin« za jačanje krvi-živaca i apetita Ovaj sam lijek uzimao do sada i mogu reći da mi je vrlo dobro činio. Također Vas molim da mi ujedno sa tom pošiljkom ili zasebno pošaljete mome Nadbiskupskom sirotištu Bar Crna Gora nekoliko boca »Energin« za jačanje krvi-živaca i apetita i nekoliko boca „Alga“ Toplo pozdravljam G. direktora kojeg sam tamo upoznao i šaljem Vašoj dobrotvornoj firmi moj blagoslov

Vaš odani **Nikola Arcibiskup**

Velecijenjeni Gospodine.

Od nazad deset mjeseci na veliko upotrebljavam vaš željezoviti kina preparat „Energin“ kod svih pojava malokrvnosti sa odličnim rezultatima. Konstatovao sam brzih rezultata u popravljanju apetita i istovremeno povratku i povišenu težinu tijela vanredno djelovanje ima ovaj preparat kod malokrvnosti- za malariju i poslije infekcioznih bolesti. Svakome mogu preporučiti upotrebu ovog izvanrednog preparata

Poštovanjem Dr. Manojlo Stais Liječnik

Vrlo poštovanom Laboratoriju „ALGA“ Sušak

Izjavljujem da sam vašim dobrim lijekom „Energin“ za jačanje krvi-živaca i apetita kojeg je upotrebljavao moj sin, podpuno zadovoljan. Jer kako ćete razabrati izgleda nakon uporabe od 6 velikih boca zdrav i jak. Oporavak se najprije pokazao u dobrom apetitu, zdravom izgledu u licu, i na težini tijela, koja stalno raste. Vaš „Energin“ hvale ovdje mnogi jer su uspjesi brzi i sigurni. Preporučam ga svuda uvjeren o sjajnim uspjesima gdjekod je potrebno jačanje tijela i krvi.

Zahvalni Juraj Dobrotnić

„ENERGIN“ se dobiva u svim apotekama u originalnim bocama od pola litre **Din. 38**
Gdje nema naručite na adresu **Laboratorij „ALGA“ Sušak**

3 boce **„Energin“ Din. 110** - 6 boce **„Energin“ Din. 220** - i 1 boca na dar. Reg. S.br.4787|32
Pakovanje **Energina** željezovitog kina preparata u bocama po 1|4 litre odobreno je za članove bolesničkih blagajna (Riješenjem Ministarstva S. P. I. N. Z. Br. 27905|34.)
Članovi bolesničkih blagajna dobivaju Energin po 1|4 litre na društvenim receptima u apotekama **BESPLATNO!**